

Fraudedetectie in de praktijk

Whitepaper met lessen uit het veld

Samenvatting

Deze whitepaper beschrijft aan de hand van praktijkvoorbeelden hoe fraude in financiële processen wordt ontdekt door slim gebruik van data-analyse. Door deze real-world cases te delen, tonen we aan hoe Diggle Insights bijdraagt aan het vroegtijdig signaleren van verdachte patronen en het voorkomen van financiële schade.

Inleiding

Fraudepatronen beginnen vaak klein en onopvallend, maar kunnen uitgroeien tot significante bedreigingen voor organisaties. In deze whitepaper delen we vier praktijkcases waarin verschillende vormen van fraude aan het licht kwamen door slim gebruik van data-analyse. Deze cases tonen niet alleen aan hoe fraude zich in de praktijk manifesteert, maar ook hoe Diggle Insights bijdraagt aan het detecteren van onregelmatigheden die anders mogelijk onopgemerkt waren gebleven.

Praktijkcase 1: Factuurfraude via persoonlijke relaties

De situatie

Wat begon als een routinecontrole in de crediteurenanalyse, onthulde een zorgvuldig opgezet fraudepatroon. Een ervaren controller had over een periode van anderhalf jaar facturen laten uitbetalen aan wat op het eerste gezicht verschillende leveranciers leken te zijn. De facturen zagen er professioneel uit en de bedragen waren niet opvallend hoog. Echter, toen Diggle Insights de bankgegevens analyseerde, werd een opvallend patroon zichtbaar: alle betalingen gingen naar hetzelfde IBAN-nummer. Bij nader onderzoek bleek dit rekeningnummer toe te behoren aan de partner van de controller. Door verschillende bedrijfsnamen te gebruiken voor dezelfde

bankrekening, had de controller de interne controles weten te omzeilen.

Hoe Diggle Insights dit detecteerde

- Identificatie van meerdere crediteurennamen gekoppeld aan één IBAN
- Inzichtelijk maken van ongebruikelijke patronen in facturering
- Analyse van relaties tussen bankrekeningen en crediteuren

Leerpunten

- Het belang van monitoring op IBAN-niveau
- Noodzaak van controle op crediteurenrelaties
- Risico's van te veel rechten voor individuele medewerkers

Praktijkcase 2: iDEAL Fraude voor persoonlijk gebruik

De situatie

In een middelgroot bedrijf viel op dat er regelmatig iDEAL-betalingen werden gedaan bij niet-zakelijke webshops. Bij nader onderzoek bleek een medewerker de zakelijke rekening te gebruiken voor privé-aankopen. Dit was mogelijk omdat het iDEAL-systeem anders werkt dan normale betalingen: er is geen vier-ogen-principe van toepassing omdat men direct na het scannen betaalt. Deze eigenschap van het systeem werd misbruikt voor het doen van persoonlijke aankopen, van elektronica tot kledingaccessoires. De transacties waren moeilijk te detecteren omdat ze tussen normale zakelijke iDEAL-betalingen stonden.

Hoe Diggle Insights dit detecteerde

- Inzicht in iDEAL-transacties
- Analyse van bestedingspatronen
- Identificatie van niet-zakelijke aankopen

Leerpunten

- Kwetsbaarheid van iDEAL-betalingen zonder functiescheiding
- Belang van monitoring op transactieniveau
- Noodzaak van strikte procedures voor online betalingen

Praktijkcase 3: Manipulatie van projectadministratie

De situatie

Bij een organisatie die regelmatig met subsidieprojecten werkte, viel iets opmerkelijks op: alle projecten behaalden precies hun doelstellingen, met realisatiepercentages die net binnen de gestelde normen vielen. Op zich een positief resultaat, ware het niet dat dit statistisch gezien hoogst onwaarschijnlijk was. Door slim te schuiven met uren werden subsidiabele activiteiten precies op de vereiste normen gebracht. De medewerker had ontdekt dat het systeem deze aanpassingen toeliet zonder dat er een tweede controleur aan te pas kwam.

Hoe Diggle Insights dit detecteerde

- Inzicht in behaalde omzetten/subsidies

Leerpunten

- Risico's van te ruime gebruikersrechten
- Belang van monitoring op projectniveau

Praktijkcase 4: Zakelijke Pintransacties voor privégebruik

De situatie

Het begon met een opmerking van een oplettende financial over pintransacties in het weekend. Bij het analyseren van de pinbetalingen kwam een verontrustend patroon aan het licht. Een directielid had over een periode van twee jaar substantiële

bedragen gepind met de zakelijke bankpas, vaak buiten kantooruren en op ongebruikelijke locaties. De transacties varieerden van hoge restaurantrekeningen tot aankopen bij exclusieve winkels. Het patroon werd nog verdachter toen bleek dat veel van deze transacties plaatsvonden tijdens feestdagen en weekenden, momenten waarop normaal gesproken weinig zakelijke activiteit plaatsvindt. Deze uitgaven hadden niet zakelijk verrekend moeten worden.

Hoe Diggle Insights dit detecteerde

- Identificatie van hoge pintransacties
- Inzichtelijk maken van transacties buiten kantooruren
- Analyse van pinpatronen op feestdagen en in weekenden
- Vergelijking met normale zakelijke transactiepatronen

Leerpunten

- Belang van monitoring op tijdstippen van pintransacties
- Noodzaak van controle op hoogte van pintransacties
- Risico's van ongelimiteerd pingebruik
- Belang van juiste doorbelasting aan holdings

Preventieve Maatregelen met Diggle Insights

Inrichting controles

In de praktijk blijkt dat een systematische aanpak van fraudepreventie essentieel is. Diggle Insights ondersteunt deze aanpak met:

- Continue monitoring van IBAN-koppelingen en betalingspatronen
- Gerichte monitoring van pintransacties op timing en bedrag
- Systematische controle van iDEAL-betalingen

Aanbevolen procesverbeteringen

Op basis van de praktijkcases adviseren we:

- Implementatie van strikte controlemaatregelen waar mogelijk
- Regelmatige review van gebruikersrechten en -activiteiten
- Structurele controle op crediteurenrelaties
- Duidelijk beleid voor zakelijk pingebruik
- Periodieke controle op doorbelastingen

Conclusies en aanbevelingen

De praktijkcases tonen aan dat fraude vaak ontstaat waar controles ontbreken of omzeild kunnen worden. Effectieve fraudepreventie vereist:

- Proactieve inzet van data-analyse tools
- Implementatie van adequate functiescheidingen
- Systematische monitoring van gebruikersrechten
- Regelmatige controle van bancaire relaties
- Heldere richtlijnen voor zakelijk betalingsverkeer

Over Diggle Insights

Diggle Insights is een krachtige oplossing die patronen inzichtelijk maakt die anders mogelijk verborgen blijven. Door het combineren van verschillende databronnen en het toepassen van intelligente analyses, helpt het systeem organisaties bij het vroegtijdig signaleren van mogelijke fraudegevallen.

Diggle Insights wordt ontwikkeld en beheerd door Diggle B.V., een jonge, energieke organisatie met ervaren professionals, gericht op IT-audit, data-analyse en cybersecurity.

Diggle B.V.

Torenallee 20

5617 BC Eindhoven

Telefoon: +31(0) 6 833 739 43

Email: info@diggle-it.nl

Website: www.diggleinsights.nl

KVK: 75089823